

Rožupes pamatskolas

KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

Programmu veidoja:
Rasma Svikle-Popova,
pedagogs karjeras konsultants

2021

Saturs

Karjeras veidošanas aspekti.....	3
Karjeras izglītība	4
Karjeras izglītības plānošana.....	6
Karjeras izglītības tēmas	8
Karjeras izglītības programma.....	9
Karjeras izglītības programmas saturs.....	10
Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns.....	11
Grupu konsultācijas (klases stundas).....	11
Pasākumi skolēnu vecākiem.....	16
Individuālās karjeras konsultācijas skolēniem	16
Plānotie skolēnam sasniedzami rezultāti karjeras vadības prasmēs, beidzot 3., 6. un 9. klasi	17

Karjeras veidošanas aspekti

Vārds „karjera” daudziem asociējas ar sekmīgu darbošanos kādā profesionālajā jomā, kurā ir iespējama izvirzīšanās. Karjeras jēdziens ilgi tika saprasts šauri, kā sekmīga, parasti apzināta, izvirzīšanās darbā vai slavas sasniegšana, kā sekmīga darbošanās kādā jomā.

Mūsdienās karjera ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izpausmei visa mūža garumā. Tas ir nepārtraukts mācīšanās un attīstības process. Citiem vārdiem, tā ir cilvēka virzība visa mūža garumā gan sociālajā, gan profesionālajā jomā (Karjeras izglītība skolā, 2009).

Izvēloties savas profesionālās karjeras virzienu un profesiju, jāņem vērā **trīs** būtiski nosacījumi:

- 1) lai profesija būtu interesanta un saistoša,
- 2) lai profesija atbilstu spējām,
- 3) lai varētu atrast darbu šajā profesijā.

Karjeras izglītība

Karjeras izglītības ir harmoniski jāintegrē visā izglītības procesā, lai nodrošinātu plānotu un pēctecīgu pasākumu kompleksu, kas palīdzētu jauniešiem noteikt savas karjeras izglītības vajadzības, apzināti izvēlēties līdzekļus savas karjeras plānošanai nevis epizodiski, bet caurviju un veselumā, izmantojot izglītības procesa un programmas līdzekļus.

1. Palīdzēt skolēniem pašattīstīties:

- 1) izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses,
- 2) izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru,
- 3) attīstīt karjeras vadības prasmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašizziņa, lēmumu pieņemšana, plānošana u.c.
- 4) analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

2. Motivēt un palīdzēt izpētīt dažadas karjeras iespējas:

- 1) izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeru attīstību,
- 2) izpētīt dažadas karjeras veidošanas iespējas,
- 3) izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences,
- 4) salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām, piedalīties darba izmēģinājumos,
- 5) uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību,
- 6) gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu,
- 7) izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības,
- 8) uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

3. Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:

- 1) apgūt karjeras vadības prasmes,
- 2) noteikt savas attīstības vajadzības,
- 3) pilnveidot savas zināšanas un prasmes,
- 4) apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas,

- 5) veidot savu personīgās karjeras plānu,
- 6) attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes,
- 7) veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi:

- 1) Karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa.
- 2) Karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība.
- 3) Ievērotas vecumgrupu intereses un vajadzības.
- 4) Mērķi — objektīvi un sasniedzami; pasākumi — īstenojami.
- 5) Pasākumi ir orientēti uz zināšanu un prasmju apguvi.

Karjeras izglītības plānošana

Lai skolēnus sagatavotu efektīvai pārejai no skolas uz pieaugušo darba dzīvi, skolām ir jānodrošina saviem skolēniem aizvien daudzveidīgāks un lielāks mācīšanās pieredžu skaits.

Visaptveroša karjeras izglītības programmas sastāvdaļas:

Sevis izzināšanas aktivitātes, kurās skolēni:

- 1) identificē savas personīgās īpašības (fiziskās, intelektuālās, emocionālās iezīmes, prasmes, intereses un vērtības),
- 2) izpēta personīgo īpašību un nepieciešamo prasmju samērotību, lai gūtu panākumus dažādās dzīves un darba situācijās,
- 3) izvērtē stratēģijas un apstākļus, kas ietekmē viņu mācīšanos dažādās dzīves un darba situācijās.

Iespēju apzināšanās aktivitātes iesaista skolēnus darba pasaules izpētē un iepazīšanā.

Aktivitātes var ietvert:

- 1) dažādas darba vides iepazīšana un pētīšana,
- 2) dažādu profesiju un izglītības un apmācības iespēju izpēte,
- 3) darba pasaules vēsturisko un plānoto izmaiņu analīze.

Lēmumu pieņemšana ir saistīta ar mācīšanos, kā pieņemt lēmumus, lai plānotu un vadītu savu karjeru. Skolēni iesaistās aktivitātēs, kas palīdz:

- 1) izpētīt, kā citi cilvēki pieņem lēmumus, un saprast, kas var ietekmēt lēmuma pieņemšanu,
- 2) identificēt atbilstošus lēmuma pieņemšanas stilus un stratēģijas,
- 3) ģenerēt dažādas ar karjeru saistītas izvēles.

Pieņemt lēmumu par karjeras izvēli nenozīmē tikai piemērot indivīdu noteikai profesijai.

Lēmuma pieņemšanu ietekmē dažādi faktori, kuri ir jāņem vērā:

- 1) individuālās iezīmes (veselība, vērtības, intereses, prasmes, vecums, zināšanas u.c.),
- 2) sociālais konteksts (ģimene, vienaudži, sabiedrības grupas, sociāli-ekonomiskais statuss u.c.),
- 3) vides konteksts (politiskie uzskati, izglītības iestādes, ģeogrāfiskais izvietojums, darba tirgus u.c.),
- 4) citi faktori (laika perspektīvas, izdevība, izmaiņas laika gaitā u.c.).

Sagatavošanās pārmaiņām un pārejai attiecas uz tādas izpratnes un prasmju veidošanu, kādas skolēnam ir nepieciešamas, lai tiku galā ar jaunām situācijām, gan vēlamām, gan nevēlamām. Šādas aktivitātes palīdz:

- 1) noteikt dažādas plānotas un neplānotas dzīves/darba pārmaiņas un pārejas periodus, ar kādiem ir jāsastopas dzīves laikā,
- 2) izpētīt, kā cilvēki reaģē uz izmaiņām,
- 3) attīstīt prasmes, lai efektīvi pārvarētu dažādas plānotas un neplānotas pārmaiņas, piemēram,
- 4) problēmu risināšanu, atbalsta tīklu identificēšanu un izmantošanu.

Karjeras izglītības īstenošanas pasākumus var integrēt mācību priekšmetu stundās, klases audzināšanas stundās; ārpusklases pasākumos (projektu nedēļas, “ēnu dienas”, karjeras/profesiju dienas, atvērto durvju dienas, tikšanās ar absolventiem un dažādu profesiju pārstāvjiem, ekskursijas, pārgājieni, konkursi, viktorīnas, erudītu spēles, pēcpusdienas, klases vakari, bibliotēkas stundas, darba izmēģinājumi/vasaras nometnes, vecāku sapulces u.c.).

Definēto mācību mērķu sasniegšanai un karjeras vadības pamatprasmju apguvei jāizmanto daudzveidīgas un interaktīvas mācību metodes — anketēšana, aptauja, *portfolio* veidošana, diskusija, grupu darbs, grafiskais organizators, intervijas, lomu spēles, darbs pāros, pašvērtējums, IKT tehnoloģiju izmantošana, pētījums, prāta vētra, prezentācija u.c.

Karjeras izglītības tēmas

Pamatjomas “Pašizziņa” saturiskās tēmas:

- 1) Mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības.
- 2) Manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks.
- 3) Mana ģimene, tās loma, tradīcijas.
- 4) Sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana.
- 5) Attieksmes un vērtības.
- 6) Prasme sadarboties, risināt konfliktus.
- 7) Mana veselība un nākotnes nodomi.
- 8) Mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu.
- 9) Pašaudzināšana.

Pamatjomas “Karjeras iespēju izpēte” saturiskās tēmas:

- 1) Darba nozīme cilvēka dzīvē.
- 2) Populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi.
- 3) Manu vecāku darba dzīve.
- 4) Informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana.
- 5) Profesionālā kvalifikācija un tās ieguve.
- 6) Darba tirgus un nodarbinātība.
- 7) Sociālā vide un nodarbinātība.
- 8) Izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes.
- 9) Darba likumdošana, darba drošība.
- 10) Pašnodarbinātība.

Pamatjomas “Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana” saturiskas tēmas:

- 1) Lēmumu pieņemšanas paņēmiens karjeras plānošanai.
- 2) Lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.).
- 3) Dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti.
- 4) Kad viss nenorit tā, kā plānots.
- 5) Mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana).
- 6) Pārmaiņas manā dzīvē.
- 7) Komandas darba pieredze.
- 8) Praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās.
- 9) Sevis prezentēšana.

Karjeras izglītības programma

Vispārizglītojošās skolas karjeras izglītības programma 1.- 9. klasei

Karjeras izglītības programmas mērķi un uzdevumi

Karjeras izglītības mērķis: nodrošināt skolēna karjeras vadības prasmju pilnveidi, lai skolēns, izprotot savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarības, spētu patstāvīgi pieņemt un īstenot karjeras attīstības lēmumus, iesaistīties sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību.

Karjeras izglītības uzdevumi:

1. Stiprināt skolēna izpratni par izglītības un darba vērtībām, veidojot vērtējošu attieksmi un atbildību par sevi un savu rīcību.
2. Pilnveidot skolēna izpratni par savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarībām.
3. Nostiprināt un attīstīt sekmīgai karjeras vadībai nepieciešamās pašizziņas, karjeras iespēju izpētes un karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes.
4. Apgūt karjeras attīstībā un karjeras vadībā nepieciešamās caurviju prasmes, *lai stiprinātu jaunu zināšanu sasaisti ar personisko pieredzi, veidotu pozitīvas attiecības un pieņemtu atbildīgus lēmumus.*

Karjeras izglītības programmas saturs

Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir – īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizziņa, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi), gan karjeras vadības prasmes (KVP), saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.

Katra karjeras izglītības joma – pašizziņa, karjeras izpēte, un karjeras plānošana un vadība – ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti (Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu):

- 1) Pašizpausmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;
- 2) Analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze – pastāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;
- 3) Morālais un ētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēku tiesībām un vienlīdzību;
- 4) Sadarbības aspekts: prasmes sadarboties, strādāt komandā, uzklausīt un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;
- 5) Saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās, prasme publiski uzstāties, izteikt pamatoti savu viedokli, prezentācijas prasmes;
- 6) Mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažāda veida informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;
- 7) Matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības maksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.)

Katrs aspekts tiek īstenot visās karjeras izglītības jomās, tomēr ne vienādā mērā.

Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

Grupu konsultācijas (klases stundas)

Klase	Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Īstenošana
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Mana sapņu profesija	Zina savas sapņu profesijas nosaukumu, vismaz dažus galvenos darba pienākumus, prot pamatot konkrētās profesijas izvēli. Prot vizuāli atveidot profesijas galvenās iezīmes.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Profesijas manā ģimenē	Prot nosaukt vecāku vai ģimenes locekļu profesijas un vismaz vienu galveno, profesijai raksturīgo darba pienākumu, iezīmi. Prot vizuāli atveidot profesijas galvenās iezīmes un veidot īsu stāstījumu par profesiju.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma
1.-3.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām, spēj atspoguļot savu interešu saistību ar sapņu profesiju, prot pamatot iespējamās profesijas izvēli. Attīsta publiskās uzstāšanās prasmes un valodu. Pārzina vairākas profesijas, īsi tās raksturojot vai vizuāli atveidojot.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma
1.-3.	Pašizzīņa	Manas vajadzības	Prot formulēt savas vajadzības, attīsta emocionālo intelektu.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma

4.-6.	Pašizziņa	Pašvērtējums	Prot novērtēt un pilnveidot savu karjeras sniegumu, prot izvērtēt karjeras iespējas, apzinās savas stiprās puses, intereses un karjeras mērķus.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
4.-6.	Pašizziņa	Prasme sevi prezentēt	Prot sniegt informāciju par sevi un karjeras pieredzi.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma
4.-6.	Pašizziņa	Prasme sadarboties un risināt konfliktus	Pilnveido pašizziņu, prot sadarboties un risināt konfliktus, iepazīstot savas un citu izjūtas.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
4.-6.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana	Mācību priekšmetu saikne ar profesijām	Izprot mācību priekšmetu saikni ar profesijām, pilnveido prezentācijas un stāstījuma veidošanas iemaņas.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma
4.-6.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Zina un atpazīst dažādas profesijas skolā un tuvākajā apkārtnē, prot veidot stāstījumu un diskutēt par dažādām profesijām.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte	Profesiju mēmais šovs	Atraktīvā un aizraujošā veidā iepazīst dažādas profesijas, izprot to darba specifiku, prot diskutēt par profesijas aktualitāti.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, valodu mācību joma
7.-9.	Pašizziņa	Karjeras attīstības situācijas izvērtēšana	Prot novērtēt un pilnveidot savu karjeras sniegumu.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Mana karjera	Prot saistīt savas prasmes un zināšanas ar nākotnes profesijas izvēli, prot raksturot savu nākotnes profesiju, pamatot tās izvēli un izveidot ideālās darba dienas aprakstu izvēlētajā profesijā.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma

7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Mana pieredze	Izveido pārskatu par prasmēm, kas apgūtas skolā un ārpusskolas aktivitātēs, brīvprātīgajā darbā vai citur, minot konkrētus piemērus; novērtē un saista apgūtās prasmes ar nākotnes profesijas izvēli.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	Karjeras izvēle	Izveido pārskatu par savām rakstura īpašībām, prasmēm, iemaņām un zināšanām; izvērtē to, kas padodas un kas nepadodas; atbilstoši tam atlasa trīs profesijas, kurās vēlētos darboties nākotnē.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana	Lēmumu pieņemšana	Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas atbildību par to izpildi. Prot izmantot dažādus paņēmienus karjeras lēmuma pieņemšanai (SVID analīze, matemātiskā lēmumu pieņemšanas metode)	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana un īstenošana	Profesiju daudzveidība un aktualitāte	Mērķiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Prot ġenerēt dažādas idejas turpmākajai karjeras izvēlei. Izmanto radošu pieeju veidojot savas biznesa idejas. Pārzina dažādu jomu profesijas un aktualitāti. Tēmas	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību joma

			ietvaros iepazīst dažādu nozaru profesijas, piemēram, IKT profesiju daudzveidību u.tml.	
7.-9.	Pašizziņa	Mana vizītkarte	Prot radošā veidā sniegt informāciju par sevi, veido pozitīvu paštēlu.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana	Kā izvēlēties nākotnes profesiju?	Pārzina karjera izvēles iespējas pēc 9. klases, prot definēt savus karjeras izvēles principus un to nozīmīgumu, www.niid.lv prot atrast sev interesējošas izglītības iestādes un mācību programmas.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
7.-9.	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras iespēju kolāža	Prot izvērtēt karjeras iespējas un veidot savu karjeras vīziju.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma, kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību joma

Karjeras attīstības atbalsta (KAA) pasākumi

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Pasākuma nosaukums	Mērķauditorija
Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Iepazīst dzejnieka profesiju, izprot dzejnieka (rakstnieka) kā profesionāļa darba specifiku, nepieciešamās prasmes un rakstura īpašības, diskutē par dzejnieka profesijas aktualitāti mūsdienās.	Dzejnieks – profesija vai...?	4.-6., 7.-9. kl.
Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās.	Ēnu diena	7.-9. kl.

Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās.	Atvērto durvju dienas	8.-9. kl.
Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Mērķtiecīgi izzina, analizē un izvērtē informāciju par karjeras iespējām un dažādām profesijām. Piedalās diskusijās par karjeras iespējām un prot reflektēt, salīdzināt iegūto informāciju par karjeras iespējām Līvānu novadā un Latvijā.	Profesiju nedēļa	1.-3., 4.-6., 7.-9. kl.
Pašsizzīņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Profesiju daudzveidība Profesijas izvēles pamatnosacījumi Mani karjeras palīgi u.c. temati	Mērķtiecīgi izzina, analizē un izvērtē informāciju par karjeras iespējām Līvānu novadā un Latvijā. Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. Izvēlas savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes. Atpazīst savas darbības stiprās puses un prot saistīt tās ar turpmākās profesijas izvēli.	Karjeras nedēļa	1.-3., 4.-6., 7.-9. kl.
Pašsizzīņa, karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmuma pieņemšana	Pašvērtējums, profesiju daudzveidība	Semināra mērķis ir pievērst skolēnu uzmanību veiksmīgai profesijas izvēlei, atbilstoši savām spējām, prasmēs un interesēm. Skolēni apzinās 4 sev būtiskus aspektus karjeras izvēlē.	Kura ir mana profesija?	8.-9. kl.

Karjeras iespēju izpēte	Profesionālās izglītības iespējas	Skolēni iepazīst ar būvniecības nozari saistītās profesijas.	Tikšanās ar Daugavpils Būvniecības tehnikuma pārstāvjiem	8.-9. kl.

Pasākumi skolēnu vecākiem

Pasākums	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
Tiešsaistes diskusijas Karjera nedēļas ietvaros	Skolēnu vecāki zina, kā atbalstīt savu bērnu karjeras izvēles un lēmumu pieņemšanas procesā	1.-9. kl. skolēnu vecāki

Individuālās karjeras konsultācijas skolēniem

Klase	Tēmas
4.-6.	Kādas ir manas intereses Par ko es gribētu kļūt Kādas profesijas es pazīstu Skolotāja profesija Mans paraugs dzīvē Cita - pēc skolēna izvēles
7.-9.	Pašvērtējums Karjeras virziena izvēle Dažādi testi (daudzveidīgo spēju tests, interešu testi) Mani sapņi Mani nākotnes mērķi un plāni Turpmākās izglītības iespējas Darba tirgus Latvijā un pasaule Darba intervija Profesiju aktualitāte Karjeras plāns nākotnei Cita –pēc skolēna izvēles

Plānotie skolēnam sasniedzami rezultāti karjeras vadības prasmēs, beidzot 3., 6. un 9. klasi

Klase	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Izvērtēšanas veidi
3.	Pastāsta par saviem sasniegumiem un prasmēm, kas padodas vislabāk, kā arī par neizdošanos un kļūdām. Ar skolotāja atbalstu plāno laiku mācībām un darbam. Ar pedagoga atbalstu seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei un novērtē savu mācību darbu un mācīšanās pieredzi. Nosauc savus dotumus, sasniegumus, intereses un vajadzības. Pastāsta par savas mācīšanās progresu un prasmēm, veido saprotamu mutvārdu runu un reaģē uz klausītaju jautājumiem.	Meklē pārbaudītus faktus par karjeras iespējām un pats tos pārbauda. Izmanto digitālās tehnoloģijas karjeras informācijas meklēšanai pēc norādījumiem. Salīdzina uzņēmumus savā novadā un pilsētā, meklē informāciju par veiksmīgiem sava novada uzņēmumiem un stāsta par tiem. Nosauc un no sava redzespunkta stāsta par vecāku un citu ģimenes locekļu profesijām. Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem vai demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. Saskata vienkāršas ar sekmīgu karjeru	Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām. Ir atvērts jaunai karjeras pieredzei. Pauž savu viedokli par karjeras iecerēm un uzklausa citu viedokli. Ar pieaugušā atbalstu izvirza karjeras attīstības mērķi mācību uzdevumā un plāno savas darbības soļus, lai to izpildītu Izvirza īstermiņa mērķus savu interešu attīstīšanai, jaunu zināšanu un prasmju apgūšanai. Ar pedagoga atbalstu veido karjeras attīstības plānu, īsteno to un izvērtē rezultātu.	Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) Pašvērtējums Piedalīšanās diskusijās (diskusija) Rezumēšana (secināšana) Sadarbības prasmju novērtēšana

		saistītas kopsakarības sabiedrībā (skolā, ģimenē un vietējā kopienā). Pauž savus uzskatus par sadzīves situācijām, nemit vērā savas un citu cilvēku vajadzības un vēlmes. Pēc skolotāja dotajiem kritējiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām.		
6.	Nosauc savas darbības stiprās un vēl pilnveidojamās puses, analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē darbības izvēli un sasniegumu dažādās karjeras jomās. Izvērtē pašreizējo sniegumu karjeras jomā (mācības, brīvā laika aktivitātes, interešu izglītība, mājas darbi u.c.) izmanto radošās domāšanas stratēģijas, lai	Pārliecinās, vai iegūta pietiekami vispusīga un precīza informācija par karjeras iespējām, pārbauda tās ticamību. Izmanto digitālās tehnoloģijas, lai iegūtu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. Analizē publiski pieejamo informāciju, lai noskaidrotu, kādi uzņēmumi un	Piedalās savu karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā. Ar pedagoga atbalstu nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu dotajā kontekstā. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot.	Multimediju prezentācija Mutiska uzstāšanās Pašvērtējums Piedalīšanās diskusijās (diskusija) Rezumēšana (secināšana) Sadarbības prasmju novērtēšana

	nonāktu pie idejām tās pilnveidei, iedvesmojas no citu idejām, tās papildina. Patstāvīgi plāno laiku mācībām un darbam. Patstāvīgi seko iepriekš izvirzītu snieguma kritēriju izpildei dažādās karjeras jomās un nosaka, vai un kā sniegumu uzlabot. Atbilstoši adresātam un saziņas mērķim raksta un pēc parauga noformē atbildes uz struktūrētas aptaujas jautājumiem.	kādās nozarēs ir izplatīti vietējā pašvaldībā, un kādu profesiju pārstāvji tajos strādā. Salīdzina profesijas, balstoties uz tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml. Pēc skolotāja dotā parauga analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. Atlasa un vizualizē informāciju par darba saturu dažādās nozares profesijās. Izprot dažādu profesiju nozīmi. Pēc dotajiem un paša radītajiem kritērijiem salīdzina, interpretē, novērtē, savieno un grupē	Patstāvīgi izvirza vairākus karjeras attīstības (mācīšanās) mērķus un plāno, kā tos īstenot gan vienatnē, gan grupā. Izvirzot sev īstermiņa mērķus, izmanto gan savu, gan nozīmīgu citu cilvēku pieredzi. Analizē sadarbību karjerā un sabiedrībā.	

		informāciju par karjeras iespējām. Patstāvīgi formulē tiešus, vienkāršus secinājumus par karjeras iespējām.		
9.	Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). Izzina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, lieto un pielāgo situācijai atbilstošas radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jaunām un noderīgām idejām, iedvesmojas no citu pieredzes. Nosauc savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs.	Tiecas iegūt vispusīgu un precīzu informāciju par karjeras iespējām, nosaka atsevišķus faktorus, kas traucē iegūt patiesu informāciju. Balstoties uz konkrētiem piemēriem, analizē dažādas uzņēmējdarbības un nodarbinātības formas un to priekšrocības dažādās nozarēs un profesijās. Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. Analizē informāciju par veicamā darba	Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus. Nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, raksturo problēmas būtību, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot. Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības (t.sk. mācīšanās) mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas	Āra nodarbības (mācību ekskursijas), ziņojums Darbu mape Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) Multimediju prezentācija Mutiska uzstāšanās Pašvērtējums Piedalīšanās diskusijās Rezumēšana (secināšana) Sadarbības prasmju novērtēšana

	Patstāvīgi izvēlas un iekļauj plānā savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes, nosakot šo izvēļu priekšrocības un trūkumus. Mērķtiecīgi plāno un veido strukturētu un saturīgu mutvārdu runu karjeras attīstības mērķa sasniegšanai (piem., darba devēja informēšanai), rosina klausītājus uz diskusiju. Raksta patstāvīgi lietišķo vēstuli, iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e-vidē.	saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. Atlasa, analizē, vizualizē un strukturē informāciju par profesiju saturu dažādās nozarēs. Analizē dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Raksturojot karjeras iespējas, atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēmuma, faktus no viedokļa, un patstāvīgi formulē pamatotus secinājumus.	atbildību par to izpildi. Plāno savu izaugsmi mācībās un brīvā laika aktivitātēs, balstoties uz savu stipro pušu un grūtību jomu apzināšanos. Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri. Veido rīcības plānu un īsteno sadarbību savas karjeras attīstības mērķu sasniegšanai.	